

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ПРАЦІ
ДЕПАРТАМЕНТ З ПИТАНЬ ПРАЦІ

вул. Десятинна, 14, м. Київ, 01601, тел.: (044) 288-10-00, факс (044) 234-52-70, dsp@dsp.gov.ua

10.05.2017

№ 2279/4.1/4.5-зб-17

На № _____

від _____

Щербата Галина

<mailto:foi+reuest-201466-677f375b@dostup.pravda.com.ua>

Про розгляд звернення

Департамент з питань праці Державної служби України з питань праці (далі – Держпраці) відповідно до компетенції розглянув Ваш запит на інформацію від 18.04.2017, що надійшов з Міністерства охорони здоров'я України листом від 24.04.2017 № 05.1-14-17/547/ЗПІ-17/11191, стосовно умов праці, навчання побуту та відпочинку, та документів, якими врегульовано зазначені питання, та повідомляє.

Згідно з статтею 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише, на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до Положення про Державну службу України з питань праці, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.02.2015 № 96, Держпраці здійснює державний нагляд (контроль) у сфері гігієни праці, у тому числі нагляд (контроль) за:

факторами виробничого середовища та виробничих операцій, наявність яких може шкодити здоров'ю працівників;

виконанням заходів щодо запобігання виникненню професійних захворювань;

дотриманням вимог санітарних норм та правил;

своєчасним здійсненням профілактичних заходів, спрямованих на попередження шкідливої дії факторів виробничого середовища і трудового процесу, збереження здоров'я працівників;

наявністю обов'язкових медичних оглядів працівників;

додержанням законодавства у сфері охорони праці в частині безпечного ведення робіт, гігієни праці, промислової безпеки, безпеки робіт у сфері поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення, у тому числі з питань:

забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального та колективного захисту.

Отже, надання інформації щодо умов навчання, побуту та відпочинку не відноситься до повноважень Держпраці та її структурних підрозділів.

Одночасно повідомляємо, що з метою забезпечення сприятливих для здоров'я умов праці, навчання, побуту та відпочинку, високого рівня працездатності, профілактики травматизму і професійних захворювань, отруєнь та відвернення іншої можливої шкоди для здоров'я встановлюються єдині санітарно-гігієнічні вимоги до організації виробничих та інших процесів, пов'язаних з діяльністю людей, а також до якості машин, обладнання, будівель, споживчих товарів та інших об'єктів, які можуть мати шкідливий вплив на здоров'я. Всі державні стандарти, технічні умови і промислові зразки обов'язково погоджуються з органами охорони здоров'я в порядку, встановленому законодавством.

Власники і керівники підприємств, установ і організацій зобов'язані забезпечити в їх діяльності виконання правил техніки безпеки, виробничої санітарії та інших вимог щодо охорони праці, передбачених законодавством про працю, не допускати шкідливого впливу на здоров'я людей та навколишнє середовище.

Статтею 28 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» визначено, що держава забезпечує нагляд і контроль за створенням сприятливих для здоров'я умов праці, навчання, побуту і відпочинку, сприяє громадському контролю з цих питань.

Загальні вимоги до умов праці на підприємствах встановлено законодавством про працю. Відповідно до частини першої статті 6 Закону України «Про охорону праці» (далі – Закон) умови праці на робочому місці, безпека технологічних процесів, устаткування та інших засобів виробництва, стан засобів колективного та індивідуального захисту, що використовуються працівником, а також санітарно-побутові умови повинні відповідати вимогам законодавства.

Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 08.04.2014 № 248, зареєстрованим в Мін'юсті 06.05.2014 за № 472/25249, затверджено Державні санітарні норми та правила «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу» (далі – Гігієнічна класифікація праці).

Гігієнічна класифікація праці спрямована на гігієнічну оцінку умов та характеру праці на робочих місцях працівників та застосовуються на підприємствах, в установах, організаціях усіх форм власності у випадках, передбачених законодавством.

Гігієнічна класифікація праці базується на принципі диференціації оцінок умов праці залежно від фактично визначених рівнів впливу факторів виробничого середовища і трудового процесу та з урахуванням їх можливої шкідливої дії на здоров'я працівників.

Згідно з Гігієнічною класифікацією умови праці – сукупність факторів виробничого середовища і трудового процесу, які впливають на здоров'я і працездатність людини під час виконання нею трудових обов'язків.

Безпечні умови праці – стан умов праці, за якого вплив на працівників шкідливих та небезпечних виробничих факторів усунуто або їх рівні не перевищують граничнодопустимих значень.

Шкідливими виробничими факторами є: фізичні, хімічні, біологічні фактори та фактори трудового процесу.

Відповідно до вимог статті 13 Закону створення на робочому місці в кожному структурному підрозділі умов праці відповідно до нормативно-правових актів, а також забезпечення додержання вимог законодавства щодо прав працівників у галузі охорони праці є обов'язком роботодавця.

З цією метою керівник (власник) підприємства періодично організовує проведення вимірювань параметрів шуму, вібрації, освітлення, загазованості, запиленості у виробничих приміщеннях.

Показники мікроклімату у виробничих приміщеннях повинні відповідати вимогам ДСН 3.3.6.042-99 «Державні санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень».

Рівні виробничого шуму не повинні перевищувати значень, встановлених ДСН 3.3.6.037-99 «Державні санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку».

Вібронебезпечне обладнання встановлюється у виробничому приміщенні з урахуванням забезпечення на робочих місцях гігієнічних норм вібрацій згідно з ДСН 3.3.6.037-99 «Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації».

Слід зазначити, що розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.01.2016 № 94-р скасовано акти санітарного законодавства, видані центральними органами виконавчої влади СРСР, в тому числі їх посадовими особами, якими затверджено санітарні, санітарно-гігієнічні, санітарно-протиепідемічні, санітарно-епідеміологічні, протиепідемічні, гігієнічні правила і норми, державні санітарно-епідеміологічні нормативи та санітарні регламенти.

З переліком основних діючих на цей час документів у сфері забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення (гігієнічні питання) можна ознайомитись на офіційному сайті Міністерства охорони здоров'я України в розділі «Публічна інформація» «Тематичний каталог»-«Санітарно-епідеміологічний нагляд»

Водночас доводимо до Вашого відома, що листи Держпраці носять інформаційно-роз'яснювальний характер.

Заступник директора

О. Коновалова